

Rodno uvjetovano nasilje nad ženama globalni je problem, koji je prepoznat i definiran brojnim međunarodnim konvencijama i hrvatskim zakonodavstvom kao jedan od najtežih oblika kršenja ljudskih prava i prepreka za postizanje ravnopravnosti spolova.

Tijekom pandemije došlo je do porasta nasilja nad ženama u Hrvatskoj, posebice u vrijeme izolacije, kada su žene u nasilnim vezama bile zatvorene kod kuće i duže vrijeme bile izložene raznim oblicima nasilja od strane partnera.

Hrvatska pravobraniteljica za ravnopravnost spolova izvještava da se broj prekršaja i kaznenih djela počinjenih u obitelji od prvog zatvaranja povećao za 40%, a broj žrtava za 12,13%.

Femicid je najekstremniji oblik rodno uvjetovanog nasilja; definicija femicida je “ubojstvo žene iz razloga jer je žena.”

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO), “većinu femicida počine partneri ili bivši partneri, česti su slučajevi zlostavljanja, prijetnji ili zastrašivanja, seksualnog nasilja ili situacije u kojima žene imaju manje moći ili manje sredstava od svojih partnera.”

Prema službenim podacima, 2018. godine život su izgubile 4 žene, ubijene od strane intimnog partnera, a u 2020. taj se broj povećao na 9 femicida. Situacija je još gora tijekom prvih jedanaest mjeseci 2021 – od 13 ubijenih žena, 10 su ubili partneri.

Europski nalog za zaštitu (EPO) igra važnu ulogu za sprječavanje femicida i općenito zaštitu žene žrtve nasilja, jer ima cilj pružiti zaštitu i sigurnost u slučaju preseljenja u drugu državu članicu EU, što je vrlo važno u kontekstu globalne migracije.

Zahvaljujući zalaganju Autonomne ženske kuće Zagreb, značaj i vrijednost EPO-a prepoznat je na nacionalnoj razini. U ožujku 2022. u Hrvatskom saboru bit će organiziran okrugli stol o ulozi EPO-a u sprječavanju femicida i nasilja nad ženama.

Bit će to prilika za šire i bolje korištenje EPO-a u Hrvatskoj među donositeljima odluka i drugim relevantnim dionicima.